

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: I.U., narozený dne ..., t. č. ZZC Balková, 331 65 Balková, *zastoupeného*
advokátem JUDr. Petrem Hoškem, sídlem Vysoká 92, 269 01 Rakovník, proti **žalovanému:**
Ministerstvo vnitra, IČ 00007064, sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o
žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2018 č. j. OAM-1/LE-LE05-LE05-PS-2018
o zajištění cizince,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 24. 4. 2018.

Žalobce v žalobě tvrdil, že žalovaný nesprávně posoudil celkovou situaci žalobce, když dospěl k závěru, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl žalobce požádat dříve a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalobce poukázal na rozhodnutí o zajištění žalobce s tím, že se má jednat až o úplně nejzazší opatření v případech, kdy již nelze uplatnit mírnější opatření dle § 47 odst. 1 zákona o azylu, zde dle písm. a), (povinnost zdržovat se v pobytovém

středisku určeném ministerstvem), nebo dle písm. b), (osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené). Dle žalobce povaha zajištění, které má velmi blízko k výkonu trestu odnětí svobody, neboť žalobce se omezuje na svobodě, činí toto opatření nejzazším řešením situace žalobce. V daném případě lze podle žalobce uložit mírnější opatření, a proto nebyly důvody pro opatření nejprísnejší. Dle žalovaného jsou tyto důvody na základě samotného postoje žalobce, který žalovanému sám sdělil, že je připraven dobrovolně vycestovat z České republiky (dále jen „ČR“), tedy bude-li žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta. Jestliže žalobce zaujímá k celé věci takovýto postoj, není dán důvod, aby bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je co do rozsahu práv žalobce krajním opatřením. Na řadu by přišlo teprve poté, co by výše uvedená opatření vyšla vniveč, což se doposud nestalo. Pro tyto důvody má žalobce za to, že ho nelze diskvalifikovat z možnosti aplikace mírnějšího řešení pouze proto, že nepostupoval podle rozhodnutí o povinnosti opustit ČR. Navíc za situace, kdy žalobce uvedl, že mu ve vycestování z ČR nic nebrání. Žalobce doplnil, že po propuštění bude dosažitelný na adrese v ... Žalobce navrhl důkaz jeho výslechem.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobce byl dne 31. 12. 2017 zajištěn za účelem realizace vyhoštění. Předchozího dne byl jako řidič osobního vozidla vyzván hlídkou Policie České republiky (dále jen „PČR“) k prokázání totožnosti a na základě toho bylo zjištěno, že žalobci bylo dne 10. 5. 2017 uloženo správní vyhoštění na jeden rok. Toto rozhodnutí nabylo vykonatelnosti dnem 26. 12. 2017 po odpadnutí překážky vycestování a po stanovení nové lhůty k vycestování rozhodnutím ze dne 25. 12. 2017. Dále bylo zjištěno, že žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob. Bylo tedy zjištěno, že pobýval na území ČR neoprávněně bez pobytového oprávnění a v rozporu s rozhodnutím o vyhoštění, tudíž mařil výkon tohoto rozhodnutí. Proto byl zajištěn a umístěn v ZZC za účelem vyhoštění. Dne 4. 1. 2018 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen „NSS“) ze dne 15. 8. 2008 sp. zn. 5 Azs 24/2008, podle něhož v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že žádost byla účelová. Dále správní orgán poukázal na rozsudek NSS ze dne 2. 6. 2016 sp. zn. 7 Azs 55/2016, podle něhož skutečnost případné účelovosti žádosti je speciálním důvodem k zajištění cizince dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Správní orgán odkázal i na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 8. 2016 sp. zn. 41 Az 17/2016, podle něhož na rozdíl od žalobce soud shledává rozdíl mezi zjevně nedůvodnou žádostí o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu a účelovou žádostí, která je důvodem rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K námitce žalobce, že správní orgán dostatečně nezvážil alternativy povinnosti setrvat v ZZC v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany správní orgán uvedl, že se s danými skutečnostmi plně vypořádal v napadeném rozhodnutí. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen naprosté nerespektování právního řádu a uložených povinností žalobcem, ale také jeho zcela účelové jednání.

V replice žalobce zopakoval, že má neopomenutelné právo na aplikaci zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu a teprve poté, co se ukážou jako neúčelná, lze ho umístit do ZZC. Rozhodně tak nelze učinit bez přechozího pokusu o aplikaci zvláštních opatření. Navíc žalobce poukázal na to, že bude dosažitelný na adrese uvedené v žalobě, tudíž není důvod k jeho zadržení. Žalobce sám sdělil, že je v případě negativního rozhodnutí o jeho žádosti o

udělení mezinárodní ochrany toto plně respektuje, tedy opustí ČR, tudíž rovněž není důvod k jeho zadržení. Žalobce dále nesouhlasil s poukazem žalovaného na vyvratitelnou domněnku o účelovosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu s tím, že takovýto obecný postup je nepřijatelný, neboť by mělo být postupováno zcela individuálně, tj. zkoumat příběhy a životní situaci každého z žadatelů a nikoliv jejich žádosti automaticky odsuzovat k neúspěchu. Žalovaný nedostatečně zohlednil celkovou situaci žalobce, včetně jeho postoje k věci, což činí jeho zadržení nepřiměřeným. Jestliže skutečně měl žalobce obavu o svůj život, nelze tento pádný argument pominout s odůvodněním, že se jedná o účelové tvrzení.

Součástí správního spisu je rozhodnutí Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy, ze dne 8. 11. 2017, podle § 101 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb., ve spojení s § 120a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), o stanovení nové lhůty žalobci k vycestování, a to do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, vykonatelné dnem 26. 12. 2017. Toto rozhodnutí bylo vydáno na podkladě rozhodnutí o uložení správního vyhoštění na 1 rok ze dne 10. 5. 2017 č. j. KRPA-149351-19/ČJ-2017-000022, vydaného týměž správním orgánem.

Rozhodnutím tohoto správního orgánu ze dne 30. 12. 2017 byl žalobce zajištěn za účelem vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že 30. 12. 2017 byla na adrese v Praze 8, ul. Rohanské nábř., provedena kontrola silničního motorového vozidla RZ ... Řidič byl cizincem, předložil cestovní pas. Lustrací bylo zjištěno, že na žalobce bylo vydáno správní vyhoštění a toto rozhodnutí se stalo vykonatelným. Na základě toho byl žalobce zajištěn. Při podání vysvětlení dne 21. 12. 2017 žalobce uváděl, že přicestoval za účelem podnikání do České republiky (dále jen „**ČR**“). Byl zajištěn, protože měl problémy s doklady. O tom, že mu bylo dáno správní vyhoštění, věděl. Nevěděl ale, že již může vycestovat. Protože na OAMP má vystavenou kartu k dlouhodobému pobytu, ale ještě si ji nevyzvedl, protože mu nikdo nezavolał. Dne 24. 7. 2017 požádal o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění. Je mu známo, že jeho žádosti bylo vyhověno, ale ještě kartičku nedostal. Nevěděl, že má vycestovat, nevěděl, že mu byla stanovena nová lhůta k vycestování, a že musí vycestovat. Ještě předchozího dne se domníval, že je zde legálně, nyní mu bylo vše vysvětleno a chápe, že měl vycestovat. Bydlí v hostelu na adrese ... Nikde nepracuje. Má v Uzbekistánu dluhy. Jiné problémy nemá.

Žalobci byla následně podána informace podle § 3 písm. a) bodu čtvrtého a ust. § 3b odst. 1 zákona 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“). Žalobce požádal o udělení azylu dne 4. 1. 2018 s tím, že důvodem jeho pobytu v Praze je, že zde založil své podnikání a má zde partnerku, která ho moc dobře naučí českému jazyku a bude zde úspěšně podnikat.

Do formuláře Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 30. 1. 2018 žalobce uvedl, že vstoupil do ČR 15. 5. 2017 na lotyšské vízum, které již nebylo platné. Začal v ČR podnikat, chtěl by vybudovat skleník a pěstovat rajčata. Zabývá se sportem, má zde podnikání a sport. Začal studovat češtinu, učí ho přítelkyně Češka. Má zde dvě možnosti, žádat o azyl, nebo jet do Uzbekistánu. Kdyby odjel do Uzbekistánu, jeho podnikání se tady zastaví a skončí, přijde o peníze, které ho to stálo. Chtěl měsíc čas na to, aby si tady všechny

záležitosti vyřešil a odjel do Uzbekistánu. Tam si chtěl zřídit vízum a legálně se vrátit, ale protože ho policie zavřela do Balkové, požádal o azyl.

V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany z téhož dne, který byl proveden v jazyce uzbeckém za přítomnosti tlumočnice uzbeckého jazyka, žalobce uvedl, že opustil Uzbekistán proto, že chtěl podnikat v ČR. Slyšel, že zde dávají vízum na strpění a že by zde potom mohl podnikat. Chtěl začít podnikat v zahraničí. Jiný důvod k odjezdu neměl, problémy v zemi původu neměl. Žádost podal proto, že by chtěl získat nějaký čas, asi měsíc, k zařízení svých záležitostí, aby zde mohl pokračovat v podnikání. Chtěl by zařídit věci tak, aby mohl odjet do Uzbekistánu, zařídit si vízum a potom se sem vrátit. Jeho cílem je zde uzavřít sňatek s přítelkyní a pak zde podnikat. S přítelkyní se znají asi dva měsíce, vídají se často, někdy byl u ní doma, učila ho češtinu. Vídali se 3x až 4x týdně. O tom, že by se s ní chtěl oženit, ještě nemluvili, ale ona říkala, že jestli chce, může s ní žít. Posílá mu pravidelně balíčky do ZZC Balková. Žalobce uvedl, že si potřebná povolení jako živnostenský list nevyřídil, neboť neměl povolení k pobytu. S přítelkyní se ale domluvili, že pozemek pronajmou na její jméno, všechno bude na její jméno, ale dělat to bude žalobce a náklady taky ponese žalobce. K realizaci dosud nedošlo, jen to připravovali. Na rozjetí podnikání, aby postavil svůj skleník a zasadil rajčata, potřeboval čas. Právě ten měsíc. Pak by odjel do Uzbekistánu a vyřídil si vízum. Jeho přítelkyně říkala, že udělá všechno, aby zde mohl zůstat, takže si myslí, že by si ho i vzala. O uzavření sňatku nemluvili, ale žalobce by si ji chtěl vzít. Chtěl by pouze pomoc, aby se odsud dostal ven. Vložil do podnikání zde hodně peněz a nemůže to tady teď všechno nechat.

V žalobou napadeném rozhodnutí správní orgán uvedl, že se lze oprávněně domnívat, že žalobce žádost podal kvůli hrozícímu vyhoštění nebo s cílem je pozdržet, ačkoliv mohl požádat již dříve. V ČR pobýval od dubna 2017 a o udělení mezinárodní ochrany požádal až po uložení správního vyhoštění a po zajištění v ZZC. Tedy více než po osmi měsících pobytu v ČR. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se dostavit na příslušný orgán PČR nebo přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra a požádat o mezinárodní ochranu. Možnost tedy měl. Jeho jednání bylo proto naprosto účelové. Je také zřejmé, že již v minulosti opakovaně právní řád ČR narušoval, když pobýval v ČR nelegálně, nerespektoval uložené správní vyhoštění, vykonával bez příslušného povolení výdělečnou činnost a z území EU nevycestoval. V průběhu správních řízení o vyhoštění a o zajištění dle zákona o pobytu cizinců žalobce navíc neuváděl nic, z čeho by vyplývalo, že se v Uzbekistánu bojí pronásledování či vážné újmy, když jako důvod žádosti pouze uvedl, že má ve vlasti dluhy. Je evidentní, že jde o skutečnosti, které mu byly známy již před jeho zajištěním. Přesto žádost o mezinárodní ochranu podal teprve po zadržení a následném zajištění policií. Do policejního protokolu dne 24. 4. 2017 dokonce cizinec výslovně uvedl, že mu ve vycestování nic nebrání, a v případě vyhoštění vycestuje dobrovolně. Do protokolu dne 31. 12. 2017 pak prohlásil, že kromě dluhů nemá ve vlasti žádné problémy. Když byl zajištěn za účelem realizace vyhoštění, snaží se vycestování zabránit podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Lze tedy říci, že požádal o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Jeho žádost je účelová, podaná pouze s cílem zde legalizovat pobyt a vyhnout se vyhoštění. Pokud jde o odůvodnění ust. § 47 a jeho neuplatnění, žalovaný konstatoval, že žalobce pobýval opakovaně v ČR neoprávněně bez jakéhokoliv pobytového oprávnění, nerespektoval povinnost vycestovat z území EU a mařil výkon úředního rozhodnutí. Z tohoto důvodu byl také po

zadržení 31. 12. 2017 za účelem realizace vyhoštění zajištěn. Je zřejmé, že mu skutečnosti vedoucí k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly známy již před zajištěním policií, z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani z vážné újmy nepocítuje a žádost podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění. V rámci správních řízení žádnou obavu z pronásledování či vážné újmy nezmínil, pouze uvedl, že má ve vlasti dluhy. Je tedy zřejmé, že aby se vyhnul vyhoštění a mohl setrvat v ČR, byť nelegálně, využije jakékoliv možnosti včetně požádání o mezinárodní ochranu. Cílem jmenovaného ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním či vážnou újmu, jíž se ani neobává, nýbrž snaha vyhnout se zajištění a vyhoštění, a proto by byl jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Třebaže do policejního protokolu dne 24. 4. 2017 žalobce tvrdil, že jeho vycestování z ČR nic nebrání a že má v úmyslu v případě vyhoštění vycestovat, neučinil tak a nyní po svém zajištění se mu snaží zabránit podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Takové jednání je však zjevným zneužitím azylového řízení a institutu mezinárodní ochrany jako takové. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle ust. § 47 zákona o azylu nebylo dle žalovaného účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen soustavné nerespektování právního řádu ČR a uložených povinností, ale také zcela účelové jednání. Žalovaný poukázal např. na rozsudek sp. zn. 1 Azs 349/2016, podle něhož účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale také zajištění efektivní kontroly v průběhu správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Žalobce v žalobě nesouhlasí se závěrem žalovaného, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění, v ČR setrvat a získat zde finanční prostředky nelegální prací. Podle žalobce jeho celková situace byla žalovaným nesprávně posouzena, zejména ohledně otázky, zda nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalobce měl za to, že ho nelze diskvalifikovat z možnosti aplikace mírnějšího řešení pouze proto, že neopustil ČR po stanovení této povinnosti. U žalobce není podle jeho názoru k tomu dán důvod, neboť žalobce žalovanému sám sdělil, že je připraven dobrovolně vycestovat, bude-li žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta. K tomu žalobce připomněl, že bude po propuštění k dosažení na označené adrese v Praze.

Z tohoto je zřejmé, že žalobní bod směřuje proti nesprávnému posouzení ust. § 47 zákona o azylu v napadeném rozhodnutí. V tomto konkrétním případě je odůvodnění napadeného rozhodnutí, které je výše shrnuto, patrné, že zajištění účasti žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany mírnějším způsobem nepovažoval žalovaný za dostatečné proto, že žalobce vícekrát nerespektoval právní řád ČR a jednal zcela účelově (mezi důvody patří mj. pobyt bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu, odlišné výpovědi ohledně ochoty vycestovat v rámci řízení o zajištění a o udělení mezinárodní ochrany). Za současné situace nelze vyjádření žalobce, že vycestuje, bude-li muset, brát jako důvěryhodné tvrzení, neboť zde žalobce pobývá nelegálně již několik měsíců, a přestože mu bylo uloženo správní vyhoštění, toto nerespektoval.

Je proto možné shrnout, že žalovaný se dostatečně vypořádal s možností uplatnění

zvláštních opatření namísto zajištění, z odůvodnění rozhodnutí byly jasné seznatelné úvahy, kterými se žalovaný řídil. Žalovaný tedy dostatečně posoudil, zda jsou dány důvody pro zajištění, a uvedl, proč nepovažuje zvláštní opatření za postačující.

Vzhledem k tomu, že žalobce měl možnost opakovaně svá stanoviska prezentovat v rámci správních řízení ústně i písemně (podání vysvětlení, pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu, písemná žádost o udělení mezinárodní ochrany), neprováděl soud pro nadbytečnost důkaz výsledkem žalobce.

V tomto případě také soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 07. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017-24, který uvádí, že „Podle Nejvyššího správního soudu odůvodněný závěr o nezbytnosti stěžovatele zajistit sám z povahy věci vylučuje aplikaci zvláštních opatření. Pokud žalovaný svůj závěr o nezbytnosti zajištění stěžovatele důkladně odůvodnil, a z jeho rozhodnutí je nadto zjevné, že se byť v omezeném rozsahu, zabýval i možností aplikace zvláštních opatření, neshledal v jeho postupu Nejvyšší správní soud pochybení. Stěžovatel se mylí, pokud uvádí, že mu žalovaný přičítá některé skutečnosti dvakrát. Podle Nejvyššího správního soudu se aplikace institutu zajištění a zvláštních opatření navzájem mohou vylučovat. Proto, pokud je určitá okolnost vyhodnocena jako důvod pro uložení zajištění, z povahy věci takové vyhodnocení, v některých případech zároveň způsobuje, že zmíněná okolnost nemůže být využita v prospěch aplikace zvláštních opatření. Žalovaný tedy nepřičítal stěžovateli jednotlivé okolnosti k tíži dvakrát, ale naopak vždy vysvětlil, že určitá skutečnost nasvědčuje nezbytnosti uložení zajištění a zároveň vylučuje aplikaci zvláštních opatření.“

Soud tedy zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr, k němuž žalovaný dospěl. Těmito okolnostmi byly neoprávněný pobyt žalobce na území ČR bez platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění; nerespektování povinnosti vycestovat z území členských států Evropské unie; podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy však byly dány důvody se domnívat, že žádost byla podána účelově. Žalovaný správní orgán tudíž posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu. Ke skutečnosti, že žalobce má na území ČR přítelkyni, soud uvádí, že zajištění žalobce spočívá „toliko“ v dočasném omezení jeho svobody pohybu, které ovšem nevylučuje kontakt s osobami blízkými či rodinnými příslušníky.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 9. února 2018

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: K.